

Євгенія Глушук,
молодший науковий співробітник,
Фонд Президентів України
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: EvgenijaGlu@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9137-7318>

МІСЦЕ І РОЛЬ ФАКТЧЕКІНГУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ІМІДЖУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

У статті досліджується місце та роль фактчекінгу як інструмента забезпечення стійкості інформаційного іміджу Президента України в умовах війни. Відзначається, що повномасштабна агресія РФ проти України призвела до безпрецедентної інформаційної турбулентності, що створює сприятливий ґрунт для поширення фейків, дезінформації та маніпуляцій у медіапросторі. Ці явища становлять загрозу для національної безпеки та формування довіри суспільства до державного керівництва. Проаналізовано, як фактчекінгові ініціативи – від незалежних медіа до спеціалізованих платформ – впливають на формування об'єктивної картини подій, спростування неправдивих наративів і створення прозорості комунікації між владою, суспільством та міжнародною спільнотою. Окрему увагу приділено діяльності провідних фактчекінгових проєктів в Україні та світі, що активно співпрацюють з медіа і використовують сучасні цифрові інструменти для перевірки фактів.

Розглянуто приклади інформаційних кампаній, у яких застосування фактчекінгу дало можливість мінімізувати репутаційні втрати та підтримати імідж Президента України як ефективного комунікатора, здатного оперативно реагувати на кризові інформаційні виклики. Зроблено висновок про необхідність системної інтеграції фактчекінгових практик у державні комунікаційні стратегії як чинника зміцнення інформаційної безпеки та репутаційної стійкості у воєнний час.

Ключові слова: фактчекінг, інформаційний імідж, Президент України, дезінформація, медіапростір, інформаційна безпека, війна.

© Є. Глушук, 2025

На сьогодні повномасштабна війна РФ проти України супроводжується безпрецедентною інформаційною агресією, що охоплює як традиційні медіа, так і цифрові платформи. Дезінформація, фейки й маніпулятивні наративи поширюються з високою швидкістю, формуючи викривлену картину реальності та впливаючи на громадську думку як усередині країни, так і за її межами. У цих умовах фактчекінг стає ключовим інструментом для оперативного спростування неправдивих повідомлень і збереження інформаційної безпеки держави. Важливим аспектом є те, що фактчекінг допомагає не лише викривати фейки, а і відновлювати довіру до офіційних джерел інформації. Під час війни суспільство потребує достовірних і швидких роз'яснень, а міжнародна спільнота – перевірених даних для ухвалення політичних та гуманітарних рішень. Тому діяльність фактчекінгових платформ і співпраця з медіа сприяють формуванню прозорої комунікації між владою, громадянами та зовнішніми партнерами України.

Крім того, фактчекінг виконує важливу репутаційну функцію. Оперативне спростування дезінформації дає змогу мінімізувати інформаційні атаки на керівництво держави, зокрема на Президента України, та підтримувати імідж останнього як надійного й ефективного комунікатора. У довгостроковій перспективі це сприяє зміцненню міжнародної підтримки України та протидії інформаційним операціям ворога.

Питання боротьби з дезінформаційними кампаніями та застосування антифейкових інструментів у сфері державного управління неодноразово ставали об'єктом численних наукових розвідок і дослідницьких тематик. Серед зарубіжних дослідників варто виокремити праці таких науковців, як С. Валензуела, С. ван дер Ліден, Ф. Менсізер, Б. Ніха, Ф. П'єррі, Р. Сеті, М. Тулін, М. Фергюсон, де акцент зроблено на мультидисциплінарному підході до вивчення фактчекінгових інструментів виправлення неправильних уявлень серед громадськості, а також аналізі соціальних мереж як колаборативних систем фактчекінгу. У науковому полі цих дослідників поєднано емоційно-орієнтовані методики формування суспільної думки та соціально-політичний контекст, як джерело поведінкових ефектів. В українському дослідницькому просторі

питання перевірки достовірності даних та протидії фейкам залишаються особливо актуальними в умовах війни, що спонукає науковців до глибшого аналізу цього феномена, а також розвитку ефективних фактчекінгових систем. Ці напрями, зокрема, стали пріоритетними для таких авторів: К. Бакаєвич, В. Войчук, Н. Данильчук, Д. Доменко, Г. Йордан, В. Карабчук, О. Лаврик, В. Носов, Т. Ратушна, А. Семеренко, В. Тарасюк, Г. Федорова та ін.

В аспекті державного управління, зокрема діяльності інституту президентства, питання верифікації інформаційних кампаній та подолання фейкових наративів розглядають дослідники: К. Гулий, А. Данько-Сліпцова, В. Загреба, А. Каштальян, А. Крап, Р. Кузьменко, Д. Стельмах та ін. Подібні наукові розвідки з акцентом на використання сучасних технологій ІІІ в фактчекінгових методиках здійснили також Є. Богуславська, Г. Зубрицький, Ю. Калюжна, М. Титаренко та ін. Таким чином, поле теоретичних напрацювань з тематики нашого дослідження є досить широким та різноманітним, при цьому варто зазначити, що існують тематичні прогалини, які потребують більш детального аналізу. Це насамперед стосується питань ефективного застосування фактчекінгу для захисту інформаційного іміджу інституту президентства в умовах війни. Враховуючи, що Президент України на сьогодні є найважливішим спікером на світовій арені, який представляє інтереси України у її захисті та підтримці зарубіжними партнерами, його репутаційна безпека й стратегічні комунікації є складовими безпеки національного масштабу. Тому важливо приділити увагу сучасним фактчекінговим ініціативам і системним рішенням, які сприяють нівеляції ворожих наративів з дискредитації іміджу глави держави та ключових державних інституцій в Україні.

Метою статті є аналіз ролі й значення фактчекінгу як ключового інструмента забезпечення достовірності інформації та стійкості інформаційного іміджу Президента України в умовах війни, виявлення ефективних підходів до протидії дезінформації й маніпуляціям у медіапросторі, а також визначення можливості інтеграції фактчекінгових практик у державні комунікаційні стратегії для зміцнення інформаційної безпеки та міжнародної репутації України.

Сучасний розвиток ІІІ, адаптивних системи нейромереж, політика відкритих даних, глобалізація соціальних мереж та інші процеси створили поле інформаційного буму й перенасичення інформацією, що з переваги швидко переросло в тотальне маніпулювання нею. Цифрові мережі «вчаться» підлаштовуватися під сучасні інформаційні запити користувачів та часто створюють ту картину світу, яку вони хочуть бачити або яка вигідна стороннім управлінським структурам. Усе це призводить до масштабної проблеми зростання цифрової дезінформації, що створює фрагментовану та порушену публічну сферу, вносить інформаційний безлад, поширення фейкових новин. Загалом дезінформація стосується навмисного створення й поширення неправдивої інформації з явною метою обману аудиторії; ця форма оманливого контенту може завдавати шкоди, спотворюючи громадське розуміння, але особливе занепокоєння вона викликає через свій стратегічний характер впливу на громадську думку та підлив довіри.

Поширення неправдивих повідомлень здебільшого пов'язують з розвитком соціальних мереж і масштабуванням цифрового контенту. Зарубіжні дослідники констатують, що економічні й технологічні структури платформ соціальних мереж призвели до появи цифрової комунікації, яка надає пріоритет неправдивим медіа-повідомленням. При цьому саме поширення цих неправдивих повідомлень виходить за межі соціальних мереж і пов'язане з технологічним всесвітом, у якому алгоритми та користувачі зацікавлені у створенні фейкових новин [1]. Як приклад, на міжнародній арені ЄС тривалий час є однією з головних мішеней для дезінформаційних кампаній, які в поєднанні зі зростанням загального євроскептицизму та розгорнутої війни, яку розпочала РФ проти України, створюють джерело інформаційних загроз для всього глобального світу [2]. Найбільшою мірою це проявляється через численні фейкові атаки, спрямовані на дискредитацію європейських лідерів, спростування загальноєвропейських наративів та послаблення іміджу Президента України – як ключової фігури в забезпеченні міжнародної підтримки у війні з РФ.

У цьому контексті можна виокремити фейкові кампанії з підриву іміджу канцлера Німеччини О. Шольца, Президента Франції Е. Макрона, Прем'єр-міністра Великої Британії Р. Сунака:

- наратив про слабкість лідера Німеччини, як маріонетки США, звинувачення в підриві німецької економіки через відмову від російського газу та затягування з поставками зброї для України;

- звинувачення Е. Макрона в неоколоніальних амбіціях щодо Африки з метою послаблення його авторитету там;

- наратив про Р. Сунака як «чужинця у своїй країні» та його навмисну відмову від допомоги громадянам під час енергетичної кризи на користь відправок допомоги Україні, що було спрямовано на розпалювання соціальної напруженості в країні.

Дезінформаційні кампанії проти Президента України мали більш значні масштаби, оскільки він був і залишається ключовим спікером у світовому медіаполі щодо вирішення питання миру між Україною та РФ. Основними напрямками дискредитаційних закидів у його бік були:

- поширення інфовкидів про неспроможність його як лідера, зокрема в очах західної аудиторії та послаблення довіри до його рішень;

- просування його образу як керівника корумпованої нацистської держави, у якій українською елітою тотально розграбовується вся західна допомога;

- маніпуляції на тему жорсткої мобілізації, фейкові новини про використання заборонених методів ведення війни.

У цьому контексті дезінформація в бік лідерів країн – це не просто випадкова брехня, а цілеспрямована зброя в умовах війни, яка може завдавати істотної шкоди не лише іміджу окремих особистостей, а й глобально впливати на вектори руху міжнародних процесів. Подолання цих маніпуляцій потребує не лише спростувань, а й активної прозорої комунікації та дій на випередження. Тому не втрачають своєї актуальності фактчекінгові ініціативи, які постійно тримаються в полі уваги світових подій та динамічно розвиваються відповідно до соціально-політичного поля різних країн.

Безпосередньо поняття «фактчекінг» розглядається в численних дослідженнях українськими та зарубіжними авторами. В українській науковій думці воно використовується здебільшого в контексті медіа, журналістики та комунікацій. З точки зору медіадіяльності, фактчекінг – це вид журналістської діяльності, спрямований на

верифікацію інформації, яка оприлюднюється в медіа, публічних висловлюваннях політиків, громадських діячів тощо з метою виявлення фактологічних помилок, навмисних спотворень або брехні [5]. У контексті процесів медіаграмотності та інформаційної безпеки явище фактчекінгу пояснюється як процес перевірки фактичної точності інформації в публічному просторі з подальшим поширенням результатів цієї перевірки; це своєрідна комунікаційна практика, яка протидіє обігу та впливу фейкових повідомлень в інфопросторі. Головний акцент при цьому залишається саме на публічному представленні отриманих даних.

З розвитком ІІІ процеси перевірки на достовірність набувають дедалі більш комерціалізованого характеру й безпосередньо поняття фактчекінгу вже співвідносне з наданням спеціалізованих медіа-послуг з верифікації фактів, які містяться в публічних заявах, новинах, візуальному контенті та реалізуються через створення окремих проєктів або рубрик, заснованих на чіткій методології й принципах прозорості джерел [4]. Тому в цьому випадку фактчекінг включає певну стандартизацію та методики. Також його часто розглядають з точки зору окремих навиків критичного мислення як здатність самостійно ставити під сумнів інформацію, перевіряти джерела та верифікувати дані, використовуючи відповідні інструменти та підходи [7]. Узагальнюючи наведені аспекти, можна визначити фактчекінг як багатоаспектне явище сучасного інфопростору, яке поєднує практики верифікації даних, комунікаційні механізми протидії маніпуляціям та соціальні навички критичного аналізу інформації, що служить базисом сучасної медіаграмотності.

В умовах розвитку сучасних технологій і перенасичення інформацією фактчекери заповнили простір публічної політики та загалом медіасферу. З усіх перерахованих характеристик важко виокремити домінуючі, адже як мультифункціональне явище вони стали активними учасниками формування інформаційної реальності. При цьому вони не створюють нову, а відсіюють інформаційний шум та маніпуляції для подання більш об'єктивної картини світу. У такому розумінні фактчекінг ефективно використовують для прозорості комунікації між владою, суспільством і міжнародною спільнотою.

Завдяки верифікаційним механізмам владні структури та окремі політики більш відповідально підходять до питань формування іміджу й захисту політичної репутації як усередині країни, так і за її межами. На прикладі інституту президентства в Україні можна прослідкувати як фактчекери стають стримуючим і водночас захисним фактором інституційного іміджу глави держави в умовах війни. Вони створюють свого роду симбіоз інституційних та комунікаційних механізмів на різних рівнях:

- борються з дискредитаційними наративами, які несуть негативний підтекст щодо особи Президента, його фізичних якостей, здоров'я, місцезнаходження, сім'ї, фінансового стану тощо;

- більше акцентують увагу на правдивих даних, підтверджують заяви і виступи Президента в Україні та за кордоном, створюють доказової базу воєнних злочинів РФ тощо;

- пояснюють непопулярні рішення глави держави, перевіряють факти, які пояснюють ті чи інші його кроки, з метою зменшення соціального напруження;

- забезпечують комунікацію між владними структурами й суспільством, особливо у випадках, коли повідомлення Президента ґрунтуються на внутрішній (не публічній) інформації та для громадськості виглядають як виключно його суб'єктивні рішення.

Таким чином, для глави держави фактчекінг – це, з одного боку, стримуючий фактор у виголошенні заяв і рішень, що не підтверджені фактами, з іншого – потужний союзник у боротьбі з дескредитаційними кампаніями.

На сьогодні у світі існує понад 170 професійних фактчекінгових організацій [6], які об'єднують тисячі фактчекерів в одну глобальну мережу – Міжнародну мережу перевірки фактів (IFCN) [10] при Poynter Institute, яку було засновано в 2015 р. з метою об'єднання зростаючої спільноти перевіряльників фактів з усього світу. Мережа виступає за цілісність інформації в глобальній боротьбі з дезінформацією та підтримує верифікаторів фактів шляхом налагодження контактів, нарощування потенціалу й співпраці. Мережа IFCN стежить за тенденціями в галузі перевірки фактів, щоб пропонувати ресурси верифікаторам даних, сприяти публічному дискурсу, надавати підтримку новим проєктам та ініціативам, що сприяють

підвищенню відповідальності в журналістиці. Найбільш відомими зарубіжними фактчекінговими ініціативами є: PolitiFact, FactCheck.org, The Washington Post Fact Checker (США), Full Fact (Велика Британія), Les Décodeurs, Crosscheck.firstdraftnews.com (Франція), EUvsDisinfo (ЄС), Maldita.es (Іспанія), SNU FactCheck (Південна Корея), AFP Fact Check, Reuters Fact Check, Snopes.com (міжнародні). У роботі більшості цих організацій переважає глибинна перевірка заяв публічних осіб, політиків і керівників владних структур, також аналізуються та спростовуються проросійські дезінформаційні кампанії, спрямовані на ЄС і сусідні країни.

З початком війни в Україні акцент протифейкових заходів у міжнародному полі дещо змістився із внутрішньої політики країн на реалії українського суспільства, тому імідж Президента України як його представника став центральним об'єктом роботи фактчекерів. Багато міжнародних фактчекінгових організацій безпосередньо впливали на імідж Президента В. Зеленського, головним чином позитивно, спростовуючи російську дезінформацію і верифікуючи його заяви. Наприклад, AFP Fact Check була однією з найактивніших у боротьбі з ключовими наративами російської пропаганди, спрямованими на дискредитацію В. Зеленського як лідера, і здійснювала спростування фейків про здоров'я, втечу, сім'ю, про «відставку» та ін. [8]. Організація "EUvsDisinfo" у своїх щотижневих оглядах постійно документує, як російська пропаганда зображає В. Зеленського «наркоманом», «нацистом», «маріонеткою». Їхня база даних є відкритою – можна знайти сотні such reports за пошуком "Zelenskyu" [9]. Snopes детально розвінчує фейки про активи й родину В. Зеленського [11], російські міфи про його особистість, зовнішні та внутрішні якості як лідера країни. Численні матеріали фактчекерів підтверджують, що вони беруть безпосередню участь у захисті іміджу Президента України та системно руйнують дискредитаційні наративи.

В Україні фактчекінгові медіа найбільш активну діяльність розпочали з 2014 р., серед них Stop Fake, Vox Check, «Слово і діло», «Детектор медіа» («Лабораторія правди») та ін. Вони відіграли критично важливу роль у захисті та формуванні іміджу Президента В. Зеленського на початку війни, головним чином

шляхом спростування російської дезінформації, і продовжують виконувати цю функцію й дотепер. Так як і зарубіжні колеги, українські фактчекери активно відстоювали авторитет Президента в сучасному медіапросторі, зокрема через викриття дезінформаційних атак про «рахунки у швейцарському банку», «наркотичну залежність», «наркобізнес», «корупцію», «втечу» та багато ін. Як приклад, StopFake системно спростовував звинувачення В. Зеленського в наркотичній залежності, наявність багатомільйонних активів на офшорних рахунках [12]; VoxCheck проводить перевірку цифрових даних, які наводить Президент, що працює на користь його іміджу точного та прозорого лідера, зокрема щодо заяв В. Зеленського про енергопостачання, міжнародні інвестиції в економіку [13]; проєкт «Детектор медіа» часто аналізує, як медіа подають заяви Президента України, виявляючи маніпуляції з викривленням правди, вириванням слів з контексту, створенням його образу як капітулянта – усе це розвінчує фактчекер і захищає його образ принципового лідера [14]. Таким чином, українські фактчекінгові ініціативи будуються на двох ключових методиках: прямий захист – безпосереднє руйнування дискредитаційних наративів Кремля; побудова довіри – підтвердження фактів і викриття маніпулятивних кампаній, що підтримує образ В. Зеленського як відкритого та підзвітного лідера, особливо в сучасних умовах війни. Їхня діяльність є життєво необхідною для підтримки легітимності Президента всередині країни та підтвердження кредиту довіри з боку міжнародних партнерів.

З метою посилення іміджевих позицій Президента України на міжнародній арені механізми верифікації даних активно інтегруються в загальнодержавні комунікативні стратегії та безпекові програми. Так, StopFake та VoxCheck регулярно співпрацюють з урядовими структурами, а Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки (Міністерство культури та стратегічних комунікацій) доєднав фактчекінг у свої щоденні брифінги, надаючи підтверджену інформацію з офіційних джерел і спростовуючи дезінформацію в реальному часі [3]. Для збору та перевірки фактів про воєнні злочини, просування військ, фейків у соцмережах українські держпрограми активно інтегрують OSINT-інструменти (Bellingcat, InformNapalm), які в подальшому використовують МЗС України,

Офіс Президента у своїх брифінгах для комунікацій з іноземними урядами й медіа. Крім того, у щоденних зверненнях Президента задіюють також фактчекінгові дані щодо статистики обстрілів, гуманітарних втрат, стану руйнувань і проведення відновлювальних робіт. Для підтвердження репутаційної складової образу лідера країни використовуються офіційні телеграм-канали ОП та Міноборони, які в співпраці з фактчекерами публікують рубрики «спростування фейків». У контексті цього інтеграція фактчекінгових ініціатив у програми та процеси державного рівня виступає не лише проактивною стратегією інформаційної безпеки інституту президентства в умовах війни, а і є невід’ємною частиною процесу планування, створення й поширення офіційної інформації управлінських структур.

Висновки. Таким чином, дослідження демонструє, що в умовах війни в Україні фактчекінг використовується не лише як інструмент журналістської перевірки – він дедалі більше трансформується в критичний елемент національної безпеки й стабільності державного управління. Масштабні інформаційні атаки та тотальна пропаганда з боку РФ постійно намагаються створити перешкоди в реалізації стратегічних ініціатив інституту президентства, підірвати довіру до українського керівництва, як усередині країни, так і на міжнародній арені. Це вимагає відповідної, швидкої та технологічно обґрунтованої реакції, зокрема поєднання експертного досвіду, сучасних цифрових інструментів та медійної видимості, які можуть ефективно виконувати захисну роль у межах існуючого інфополя. Вони не лише оперативно спростовують дезінформаційні наративи, а й активно створюють об’єктивну, засновану на фактах картину подій, що формує основу довіри суспільства та міжнародних партнерів до Президента України, його інституцій.

У реаліях кризи провідні українські й міжнародні проекти з фактчекінгу набувають стратегічного значення та можуть забезпечувати зміцнення інформаційного іміджу глави держави як прозорого, відповідального, надійного лідера в кризові часи. Тому систематична інтеграція фактчекінгу в офіційні стратегічні вектори інституту президентства є нагальною необхідністю. Крім захисту репутаційного капіталу глави держави та забезпечення

довіри громадськості до нього, він допомагає створювати цілісну екосистему, у якій державні інституції, ЗМІ, фактчекери, громадянське суспільство діють синхронно, ґрунтуючись на принципах відкритості, правдивості, швидкості.

Виходячи з вище зазначеного, варто провести подальші наукові дослідження для визначення найефективніших практичних можливостей фактчекінгу та аналізу ефективних форматів спростування, чітко орієнтованих на цільові аудиторії, пов'язані із захистом іміджевих стратегій Президента в умовах війни. Разом з тим потребують удосконалення існуючі методи кількісної та якісної оцінки репутаційної шкоди, яку можуть завдавати окремі фейки, та ступеня, до якого його спростування може відновлювати довіру. У подальшому це дасть змогу вимірювати ефективність перевірки фактів не лише за кількістю спростованих тверджень, а й за кількістю відновлених одиниць репутації.

Список бібліографічних посилань

1. Anderson C. W. Fake news is not a virus: On platforms and their effects. *Communication Theory*. 2021. Vol. 31. Issue 1. Pp. 42-61. <https://doi.org/10.1093/ct/qtaa008>
2. Garcna-Gordillo M., Rivas-de-Roca R., De-Lima-Santos M. The Fact-Checking Initiatives in the EU: A Diverse Ecosystem Against Disinformation. *Media and Communication*. 2025. Vol. 13. <https://doi.org/10.17645/mac.9421>
3. Антифейк. *SPRAVDI* : офіц. вебсайт. URL: <https://spravdi.gov.ua/sprostuvannya-fejkiv> (дата звернення: 01.09.2025).
4. Войчук В. Комунікаційні інструменти протидії недостовірній інформації. *Інтегровані комунікації*. 2025. № 1 (19). С. 60–65. <https://doi.org/10.28925/2524-2652.2025.18>
5. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упоряд.: О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 356 с. URL: <https://enpuihb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fa3d85c5-1f84-49e6-8c14-9fe5d2862fb6/content> (дата звернення: 01.09.2025).

6. Карта фактчекерів IFCN. *IFCN* : офіц. вебсайт. URL: <https://ifcncodeofprinciples.poynter.org/signatories> (дата звернення: 01.09.2025).
7. Крап А. Дезінформація як загроза демократії та державному управлінню. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 9. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15108404>
8. AFP. Fact Check : офіц. вебсайт. URL: <https://factcheck.afp.com/list/War-Ukraine> (дата звернення: 01.09.2025).
9. EUvsDisinfo : офіц. вебсайт. URL: <https://euvsdisinfo.eu/disinformation-cases> (дата звернення: 01.09.2025).
10. IFCN : офіц. вебсайт. URL: <https://www.poynter.org/ifcn> (дата звернення: 01.09.2025).
11. Snopes : офіц. вебсайт. URL: <https://www.snopes.com/search/?q=Zelenskyu#gsc.tab=0&gsc.q=Zelenskyu&gsc.page=1> (дата звернення: 01.09.2025).
12. StopFake : офіц. вебсайт. URL: <https://www.stopfake.org/uk/category/okremuj-poglyad> (дата звернення: 01.09.2025).
13. VoxCheck : офіц. вебсайт. URL: <https://voxukraine.org/category/voks-informue> (дата звернення: 01.09.2025).
14. Detector media : офіц. вебсайт. URL: <https://detector.media/type/10/types/3/search/зеленський> (дата звернення: 01.09.2025).

References

1. Anderson, C. W. (2021). Fake news is not a virus: On platforms and their effects. *Communication Theory*, 31(1), 42-61. <https://doi.org/10.1093/ct/qtaa008>
2. Garcna-Gordillo, M., Rivas-de-Roca, R., De-Lima-Santos, M. (2025). The Fact-Checking Initiatives in the EU: A Diverse Ecosystem Against Disinformation. *Media and Communication*, 13. <https://doi.org/10.17645/mac.9421>
3. Antyfeik [Anti-fake]. *SPRAVDI*: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://spravdi.gov.ua/sprostuvannya-fejkiv>
4. Voichuk, V. (2025). Communication tools for countering

misinformation. *Integrated Communications*, 1(19), 60-65. <https://doi.org/10.28925/2524-2652.2025.18>

5. Zhadko, V. O. (Ed.). (2018). *Hibrydna viina i zhurnalistyka. Problemy informatsiinoi bezpeky* [Hybrid warfare and journalism. Information security issues]. Kyiv: Publishing House of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fa3d85c5-1f84-49e6-8c14-9fe5d2862fb6/content>

6. Karta faktchekeriv IFCN [IFCN fact-checkers map]. (2025). IFCN: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://ifcncodeofprinciples.poynter.org/signatories>

7. Krap, A. (2025). Disinformation as a threat to democracy and public administration. *Ukrainskyi polityko-pravovyi dyskurs*, 9. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15108404>

8. AFP. Fact Check: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://factcheck.afp.com/list/War-Ukraine>

9. EUvsDisinfo: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://euvdisinfo.eu/disinformation-cases>

10. IFCN: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://www.poynter.org/ifcn>

11. Snopes: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://www.snopes.com/search/?q=Zelensky#gsc.tab=0&gsc.q=Zelensky&gsc.page=1>

12. StopFake: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://www.stopfake.org/uk/category/okremyj-poglyad>

13. VoxCheck: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://voxukraine.org/category/voks-informue>

14. Detector media: official website [in Ukrainian]. Retrieved September 1, 2025, from <https://detector.media/type/10/types/3/search/зеленський>

Стаття надійшла до редакції 08.09.2025.

Eugenia Glushchuk,

Junior Researcher,

Foundation of the Presidents of Ukraine,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: EvgenijaGlu@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9137-7318>

The Role and Importance of Fact-checking in Ensuring the Resilience of the Informational Image of the President of Ukraine in Wartime

The article examines the place and role of fact-checking as a tool for ensuring the stability of the information image of the President of Ukraine in wartime. It is noted that the full-scale aggression of the Russian Federation against Ukraine has led to unprecedented information turbulence, which creates favorable conditions for the spread of fakes, disinformation and manipulations in the media space. These phenomena pose a threat to Ukraine national security and the formation of public trust in state leadership. It analyzes how fact-checking initiatives – from independent media to specialized platforms – influence the formation of an objective picture of events, the refutation of false narratives and the creation of transparent communication between the authorities, society and the international community. Special attention is paid to the activities of leading fact-checking projects in Ukraine and the world, which actively cooperate with the media and use modern digital tools to verify facts. The features of the application of fact-checking in maintaining the stability of the information image of the President of Ukraine in wartime, are analyzed. The specifics of the use of fact-checking tools in the process of countering disinformation campaigns and information attacks aimed at undermining the legitimacy of presidential communication, are considered. Particular attention is paid to the analysis of the preventive and corrective potential of fact-checking in building trust in official messages, as well as in strengthening the strategic communications of the state.

Examples of information campaigns in which the use of fact-checking allowed minimizing reputational losses and supporting the image of the President of Ukraine as an effective communicator capable of promptly responding to crisis information challenges, are considered. The conclusion is made about the need for systematic integration of fact-checking practices into state communication strategies as a factor in strengthening information security and reputational stability in wartime.

Keywords: fact-checking, informational image, President of Ukraine, disinformation, media space, information security, war.